

Eil. Nr.	Įvadinė dalis	Komentaras
1.	Apibendrinimo motyvai	<p>Pagal naujos redakcijos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (toliau – Įstatymas) (Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-2312) 11 straipsnio 4 dalį vidaus audito tarnybos vadovas iki kiekvienų metų kovo 1 dienos turi parengti ir pateikti Finansų ministerijai ir kitiems Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytiems gavėjams metinę vidaus audito tarnybos veiklos ataskaitą.</p> <p>Pagal Įstatymo 3 straipsnio 3 punktą Finansų ministerija, formuodama valstybės politiką vidaus kontrolės ir vidaus audito srityse, organizuodama, koordinuodama ir kontroliuodama jos įgyvendinimą, analizuoja vidaus audito tarnybų veiklą ir teikia rekomendacijas dėl jos tobulinimo.</p>
2.	Subjektai	Savivaldybių centralizuoto vidaus audito tarnybos (toliau – CVAT) įsteigtos kaip savivaldybių administracijų padaliniai vidaus auditams atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės biudžetinėse įstaigose, savivaldybės viešosiose įstaigose, kurios yra viešojo sektoriaus subjektai, ir savivaldybės įmonėse.
3.	Duomenų šaltinis	Savivaldybių CVAT 2020 metų veiklos ataskaitos, parengtos pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-402 „Dėl vidaus audito įgyvendinimo“ nustatytą Metinės vidaus audito tarnybos veiklos ataskaitos formą.
4.	Tikslas	Pateikti savivaldybių CVAT 2020 metų veiklos ataskaitų apibendrintą informaciją, pagrįstą statistinių duomenų analize.
5.	Laikotarpis	2020 metai
6.	Rengėjas	Finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės vyriausioji specialistė Aiva Kaziliūnienė.
7.	Pagrindiniai aspektai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savivaldybių CVAT audituojami subjektai ir žmogiškieji ištekliai. 2. Savivaldybių CVAT darbo laiko ištekliai veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti. 3. Savivaldybių CVAT veiklos nepriklausomumo užtikrinimas. 4. Savivaldybių CVAT veiklos planavimas. 5. Savivaldybių CVAT atliktų vidaus auditų apžvalga. 6. Savivaldybių CVAT vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo stebėseną. 7. Savivaldybių CVAT atlikti vidaus kontrolės vertinimai. 8. Savivaldybių CVAT veiklos kokybės užtikrinimas.

1. Savivaldybių CVAT audituojami subjektai ir žmogiškieji ištekliai

60 savivaldybių CVAT 2020 metų veiklos ataskaitose nurodyti 2 759 audituojami savivaldybėms pavaldūs ir (arba) atskaitingi viešieji juridiniai asmenys, viešojo sektoriaus subjektai, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, viešoji įstaiga, ir savivaldybės įmonės.

Savivaldybių CVAT vidaus audito funkcijoms atlikti patvirtinti 147 etatai, iš kurių 112 užimti faktiškai dirbančių asmenų, 5 asmenys yra vaiko priežiūros atostogose, 30 etatų yra laisvi. 27 savivaldybių CVAT yra patvirtintos centralizuoto vidaus audito tarnybos vadovo ir vidaus auditoriaus pareigybės, tačiau užimta tik viena pareigybė (vadovo arba vyriausiojo specialisto, kuriam laikinai pavesta atlikti vadovo funkcijas).

Išanalizavę savivaldybių CVAT audituojamų subjektų skaičiaus ir faktiškai dirbančių asmenų skaičiaus santykį, 1 lentelėje pateikiame optimalų rekomenduotiną etatų skaičių, užtikrinantį savivaldybių CVAT funkcijų įgyvendinimą.

Eil. Nr.	Audituojamų subjektų skaičius	Faktiškai dirbančių asmenų skaičius	Rekomenduotinas etatų skaičius
1.	91–350	3–7	4–8
2.	39–90	1–4	2–4
3.	15–38	1–2	1,5–2

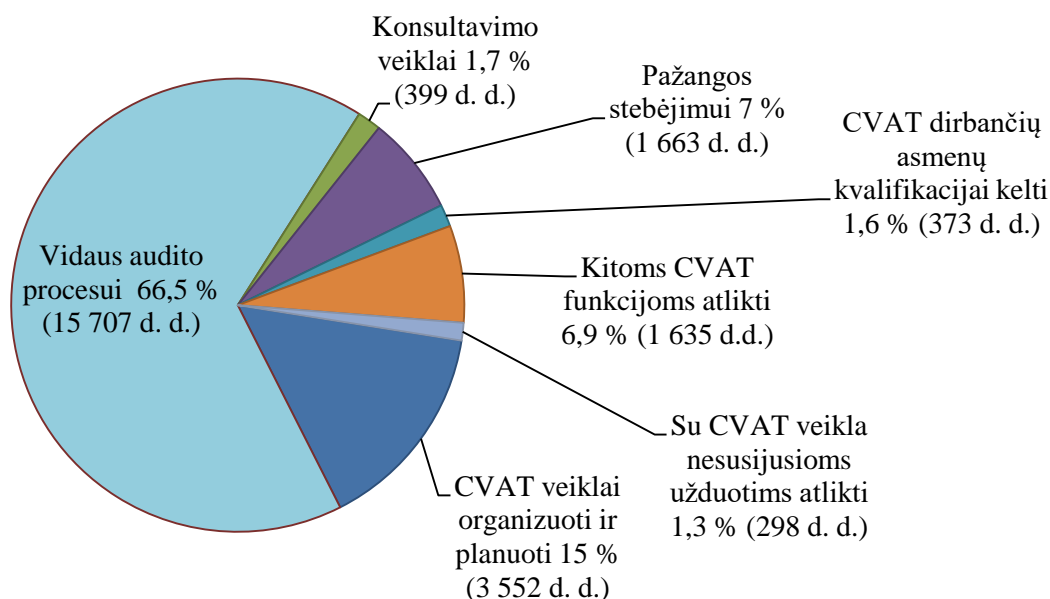
1 lentelė. Savivaldybių CVAT rekomenduotinas etatų skaičius

2. Savivaldybių CVAT darbo laiko ištekliai veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti

Savivaldybių CVAT vadovai veiklą organizuoja vadovaudamiesi Įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą, savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais CVAT nuostatais ir vidaus audito metodika.

Savivaldybių CVAT veiklai vykdyti 2020 metais buvo skirtos 23 627 darbo dienos, iš kurių beveik 1,7 procento sudarė konsultavimo veikla. Konsultavimo veiklą vykdė 22 savivaldybių CVAT, iš jų tik apie pusė parengė konsultavimo veiklos užduoties ataskaitas. Dažniausiai buvo konsultuojama veiklos organizavimo ir vidaus kontrolės klausimais.

Informacija apie 2020 metų faktinio darbo dienų savivaldybių CVAT veiklai ir kitoms funkcijoms vykdyti bei kvalifikacijai kelti skaičiaus pasiskirstymą pateikiama 1 paveiksle.

1 pav. Darbo dienų, skirtų savivaldybių CVAT veiklai vykdyti ir kvalifikacijai kelti, skaičius

Savivaldybių CVAT vadovai ir vidaus auditoriai 1,6 procento darbo laiko skyrė kvalifikacijai kelti ir savo profesiniams gebėjimams tobulinti, taikydami Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos apraše nurodytas kvalifikacijos kėlimo formas¹, dalyvaudami Lietuvos savivaldybių mokymo ir konsultavimo centro, Vidaus auditorių asociacijos, Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų instituto, UAB Ekonomikos mokymo centro, UAB Žmogaus studijų centro, MB „Lectorium“, Viešųjų pirkimų tarnybos organizuojuose mokymuose ir seminaruose.

Vidaus auditoriai 2020 metais kvalifikacijai tobulinti skyrė 373 darbo dienas, t. y. vienam darbuotojui vidutiniškai teko 3,3 darbo dienos kvalifikacijai kelti.

3. Savivaldybių CVAT veiklos nepriklausomumo užtikrinimas

Atkreiptinas savivaldybių administracijų direktorių dėmesys į CVAT veiklos nepriklausomumo užtikrinimą ir funkcijų, nustatytų vidaus auditą reglamentuojančiuose teisės aktuose, vykdymą. Remiantis Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostata, „Vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai negali dalyvauti valdant viešąjį juridinį asmenį ir (arba) jam pavaldžius ir (arba) atskaitingus viešuosius juridinius asmenis“, t. y. jie negali dalyvauti nustatant ir įgyvendinant viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės politiką².

¹ Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“, 7 punktą.

² Įstatymo 10 straipsnio 6 dalis.

12 savivaldybių CVAT valstybės tarnautojai vykdė su CVAT veikla nesusijusias užduotis: buvo įtraukti į savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sudėtį, dalyvavo įgyvendinant savivaldybės korupcijos prevencijos programos priemones, rengė savivaldybės administracijos direktoriaus ataskaitą už 2019 metus, atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, vykdė korupcijos prevenciją ir kontrolę, dalyvavo darbo grupių ir komisijų veikloje, atliko patikrinimus, rengė informaciją, nesusijusią su vidaus audito veikla, ir vykdė kitus savivaldybių administracijų direktorių pavedimus.

2 lentelėje pateikiamas su savivaldybių CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti skirtų darbo dienų skaičius.

Eil. Nr.	Savivaldybių administracijų CVAT	Su CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti skirta darbo dienų	Darbo dienų, skirtu su CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti, skaičiaus procentinė dalis nuo bendro CVAT darbo dienų skaičiaus
1.	Telšių rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus (toliau – CVAS)	132	32,59 %
2.	Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos CVAS	30	16,95 %
3.	Palangos miesto savivaldybės administracijos CVAS	20	8,1 %
4.	Neringos savivaldybės administracijos CVAT	20	7,91 %
5.	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos CVAS	45	7,71 %
6.	Druskininkų savivaldybės administracijos CVAS	25	5,56 %
7.	Akmenės rajono, Joniškio rajono, Panevėžio rajono, Varėnos rajono, Pagėgių ir Birštono savivaldybių administracijų CVAT	2–7	0,49–2,58 %

2 lentelė. Darbo dienų, skirtų su savivaldybių CVAT veikla nesusijusioms užduotims atlikti, skaičius

4. Savivaldybių CVAT veiklos planavimas

Savivaldybių CVAT vadovai, sudarydami ilgalaikius ir metinius veiklos planus, atsižvelgė į audituojamą visumą, personalo išteklius, rizikos vertinimo analizę, atliekamų vidaus auditų periodiškumą, įdiegtas informacines sistemas, savivaldybių administracijų direktorių pasiūlymus ir Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies reikalavimą, pagal kurį „Savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui vertina, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir kitais vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais“.

Savivaldybių CVAT veiklos planavimo proceso metu, analizuojant rizikos vertinimą ir atliekant audituotinių subjektų atranką, dažniausiai taikyti rizikos veiksniai:

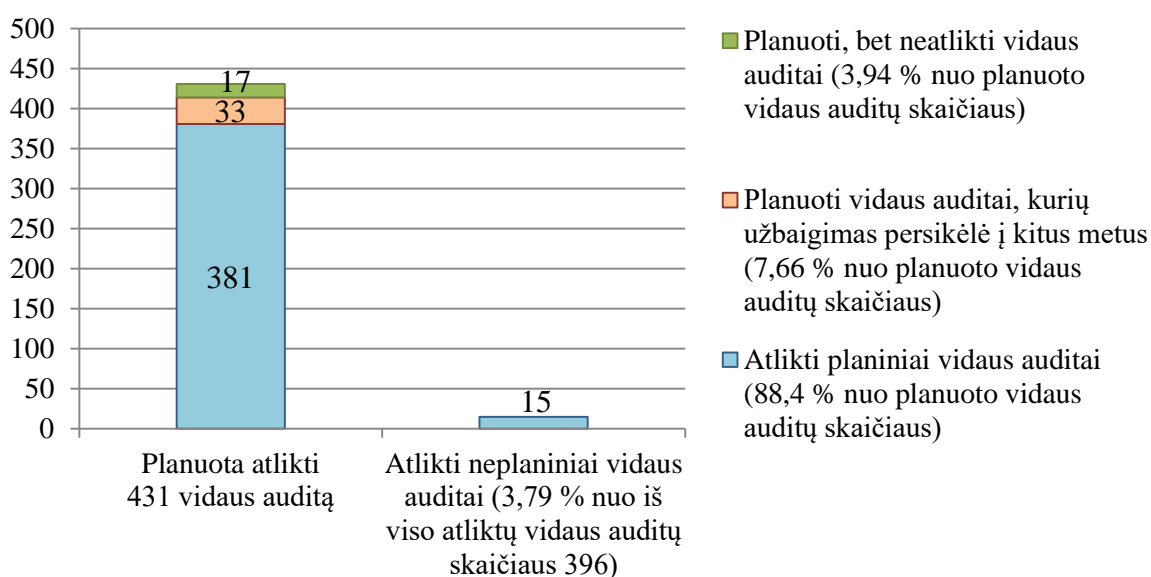
- atliktų vidaus auditų metu nustatyti faktai ir (arba) laikas po paskutinio audito;
- programoms įgyvendinti skirtų asignavimų dydis;
- darbo užmokesčiui skirtų asignavimų dydis;
- veiklą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai;
- audituojamo subjekto vadovų kaita;
- ilgalaikio turto vertė;
- vykdomų uždavinių ir funkcijų svarba;
- savivaldybės biudžeto programos ir vykdomų priemonių skaičius;
- sandorių ir (arba) sutarčių, viešųjų pirkimų skaičius.

Savivaldybių CVAT metiniuose veiklos planuose nurodomi planuojami atlikti vidaus auditai ir kita veikla: konsultavimo veikla, pažangos stebėjimas, CVAT veiklos dokumentų rengimas ir pan. Savivaldybių CVAT metiniai veiklos planai tarpusavio veiklos koordinavimo tikslais derinami su savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ir, vadovaujantis teisės aktais, teikiami Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei.

5. Savivaldybių CVAT atliktų vidaus auditų apžvalga

Savivaldybių CVAT ataskaitiniais metais planavo atlikti 431 vidaus auditą. Faktiškai buvo atlikti 396 vidaus auditai, iš kurių 381 planinis ir 15 CVAT metiniame veiklos plane nenumatytų vidaus auditų, kuriuos inicijavo savivaldybių administracijų direktoriai.

Informacija apie planuotus ir atliktus vidaus auditus pateikiama 2 paveiksle.

2 pav. Informacija apie planuotus ir faktiškai atliktus vidaus auditus

2020 metais 17 planuotų vidaus auditų nebuvo atlikta dėl numatytų audituoti subjektų reorganizavimo, poreikio atlikti neplaninius auditus, neplanuotas konsultavimo užduotis ir dėl CVAT žmogiškųjų išteklių trūkumo. Planuotų 33 vidaus auditų pabaiga perkelta į ateinančius metus dėl pailgėjusių vidaus audito atlikimo terminų, išplėtus atliekamo vidaus audito apimtį ir dėl tokių priežasčių kaip vidaus auditoriaus liga, išėjimas iš darbo ar perkėlimas į kitas pareigas.

Priklausomai nuo vidaus audito tikslo savivaldybių CVAT atliko dalinius vidaus auditus, kurių metu audituota tam tikra veiklos sritis arba savivaldybės administracijos padalinys, bei didesnės apimties kompleksinius vidaus auditus, kurių metu atliekamas vienos savivaldybės įstaigos visapusiškas veiklos vertinimas, ir specializuotus vidaus auditus, kurių metu atliekamas kelių savivaldybės seniūnijų arba kelių savivaldybės įstaigų konkrečios veiklos srities vertinimas. Daliniai vidaus auditai sudarė 58 procentus atliktų vidaus auditų, o kompleksiniai vidaus auditai – 26 procentus, specializuoti – 16 procentų.

Savivaldybių CVAT vidaus audito ataskaitose pateikti pastebėjimai ir išvados dėl galimos ir (arba) nustatytos rizikos audituotų subjektų veiklos srityse yra susiję su:

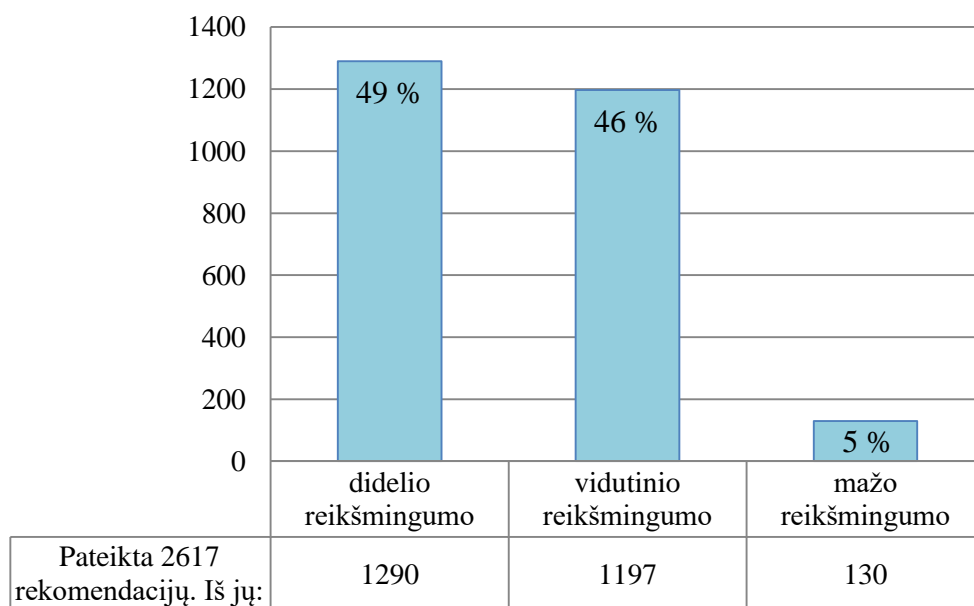
- biudžeto lėšų, valstybės tikslinių dotacijų apskaita ir naudojimu pagal paskirtį;
- vidaus kontrolės įgyvendinimu;
- audituojamų subjektų veiklos atitiktimi veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams;
- turto ir atsargų apskaita ir inventorizavimu;
- nekilnojamojo turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo;
- viešųjų pirkimų organizavimu ir pirkimo procedūrų atlikimu;
- paslaugų įsigijimu ir atsiskaitymo už jas grynaisiais pinigais procedūromis;
- sutartinių įsipareigojimų vykdymo;
- socialinio būsto naudojimu;
- neformaliojo vaikų švietimo organizavimu;
- savivaldybių seniūnijų veiklos planavimu ir organizavimu;
- pareiginės algos ir išaitinių kompensacijų nustatymo;
- tarnybinių transporto priemonių naudojimu;
- socialinės paramos organizavimu ir vykdymu;
- vaikų maitinimo organizavimu ir vykdymu savivaldybių biudžetinėse įstaigose.

Po dviejų atliktų vidaus auditų buvo kreiptasi į teisėsaugos institucijas. Dėl Telšių socialinių paslaugų centre nustatytų pažeidimų Telšių rajono savivaldybės administracija kreipėsi į Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Po atlikto vidaus audito ataskaitoje pateikus pastebėjimus ir išvadas, Alytaus miesto savivaldybės administracija 2020-12-02 raštu Nr. SD-8344(6.17E) „Dėl įtariamo tarptautinio sukčiavimo“ kreipėsi į teisėsaugos institucijas.

6. Savivaldybių CVAT vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo stebėseną

Savivaldybių CVAT pažangos stebėjimo veiklai 2020 metais skyrė 1 663 darbo dienas ir audituotų subjektų vadovams pateikė 2 617 rekomendacijų.

Informacija apie pateiktas rekomendacijas pagal rekomendacijų reikšmingumą 2020 metais pateikiama 3 paveiksle.

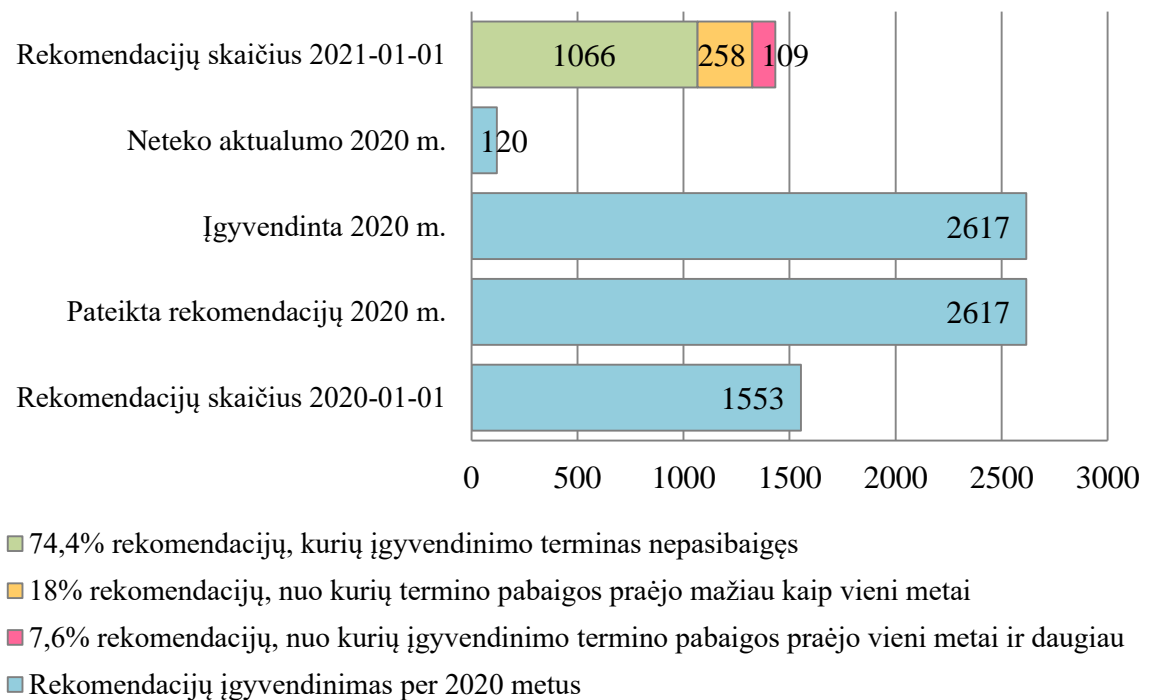
3 pav. 2020 metais pateikta rekomendacijų

Dažniausiai didelio reikšmingumo rekomendacijos buvo teiktos dėl teisės aktų reikalavimų laikymosi, gautų lėšų panaudojimo pagal tikslinę paskirtį, socialinių išmokų skyrimo, specialių tikslinių dotacijų grąžinimo į savivaldybės biudžetą, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, nematerialiojo turto apskaitos trūkumų, atsiskaitymų grynaisiais pinigais, darbuotojų darbo sutarčių, rangos sutarčių vykdymo kontrolės, viešųjų pirkimų procedūrų, taip pat dėl vidaus kontrolės tobulinimo, vidaus kontrolės procedūrų nustatymo, funkcijų reglamentavimo ir korupcijos rizikos valdymo.

Auditauto subjekto vadovai, atsižvelgdami į vidaus audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų reikšmingumą, rengė rekomendacijų, pateiktų vidaus audito ataskaitose, įgyvendinimo priemonių planus (toliau – rekomendacijų įgyvendinimo planas). Alytaus miesto savivaldybės administracijos informacinėje sistemoje „Avilys“ yra sukurtas vidaus dokumento šablonas, kurį pildydami rengėjai parengia rekomendacijų įgyvendinimo planus, juos vizuoja CVAT vadovas, kiti suinteresuoti asmenys, pasirašo auditauto padalinio vadovas, tvirtina savivaldybės administracijos direktorius. Užregistravęs šį dokumentą, registratorius suformuoja užduotis rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytiems priemonių vykdytojams, įrašo užduoties

įvykdymo terminą pagal rekomendacijų įgyvendinimo plane nustatytus terminus ir atlieka užduočių vykdymo kontrolę. Lazdijų rajono savivaldybės administracijoje atliekant vidaus audito ir pažangos stebėjimo procedūras naudojama vienoda savivaldybės informacinė dokumentų valdymo sistema „DocLogix“. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną naudojant užduočių valdymo informacinės sistemas užtikrina rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę, kad rekomendacijos būtų įgyvendintos tinkamai ir nustatytais terminais.

Informacija apie rekomendacijų ir jų įgyvendinimo skaičiaus pokyčius pateikiama 4 paveiksle.

4 pav. Pateiktų ir įgyvendintų rekomendacijų skaičiaus palyginimas

2020 metais savivaldybės įgyvendino 62,8 procento rekomendacijų nuo bendro rekomendacijų skaičiaus, kurį sudaro rekomendacijų skaičius 2020 m. sausio 1 d. ir 2020 metais pateiktos rekomendacijos. Apie 2,9 procento rekomendacijų neteko aktualumo dėl audituotų subjektų reorganizavimo, likvidavimo ir pasikeitusio teisinio reglamentavimo, 8,8 procento rekomendacijų, kurių įgyvendinimo terminas pasibaigęs, liko neįgyvendintos dėl vadovų kaitos ir audituotų subjektų iniciatyvos trūkumo. Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo terminas nepasibaigęs, sudaro 25,5 procento, jų įgyvendinimas tęsiamas 2021 metais.

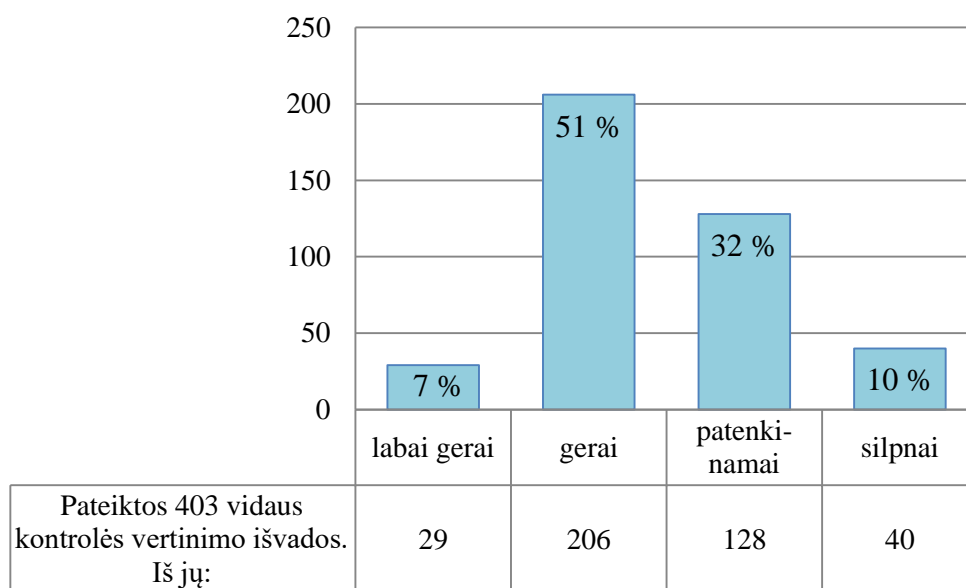
Teigiami ir laiku įvykę pokyčiai audituotuose subjektuose rodo efektyvų vidaus audito darbo rezultatų panaudojimą – remiantis vidaus auditorių pateiktomis rekomendacijomis, audituotuose subjektuose parengti norminiai administraciniai teisės aktai, peržiūrėtos ir atnaujintos vidaus kontrolės procedūros, optimizuotos struktūrinių padalinių funkcijos, užtikrinta geresnė vidinė komunikacija.

7. Savivaldybių CVAT atlikti vidaus kontrolės vertinimai

Vidaus auditoriai vidaus kontrolę vertino taikydami Lietuvos Respublikos finansų ministro 2019 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-402 „Dėl vidaus audito įgyvendinimo“ patvirtintoje Pavyzdinėje vidaus audito metodikoje nustatytus vertinimo kriterijus:

- *labai gerai* – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;
- *gerai* – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra keletas nesvarbių vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;
- *patenkinamai* – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;
- *silpnai* – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai yra akivaizdūs, darantys neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams.

Informacija apie vidaus kontrolės vertinimą vidaus auditų metu pateikiama 5 paveiksle.

5 pav. Vidaus kontrolės vertinimas vidaus auditų metu

Patenkinamą ir silpną vidaus kontrolės vertinimą lemiantys pagrindiniai pastebėjimai yra susiję su organizacinių, administracinių valdymo procesų nepakankamumu:

- projektų įgyvendinimo ir jiems skirtų lėšų panaudojimo kontrole;
- kasos darbo organizavimu atsiskaitant už paslaugas grynaisiais pinigais, kasos operacijų atlikimo įforminimu ir vykdymu;
- inventorizacijos atlikimu ir nuomojamų patalpų administravimu;
- administracinių padalinių nuostatų atnaujinimu;
- pareigų ir atsakomybės tinkamu reglamentavimu bei funkcijų atskyrimu;
- viešųjų ir privačių interesų derinimu valstybės tarnyboje;
- tvarkos aprašų, taisyklių patvirtinimu ir atnaujinimu laiku;

- viešųjų pirkimų organizavimu;
- darbo sutarčių įforminimu, darbo užmokesčio nustatymu ir darbo užmokesčio priemokų skyrimu;
- vaikų maitinimo organizavimu;
- tarnybinio transporto, mokyklinių autobusų naudojimu;
- paslaugų teikimo sutarčių vykdymu.

Savivaldybių CVAT vidaus auditoriai nevertino vidaus kontrolės audituojamuose subjektuose, kuriuose jau vieną kartą ataskaitiniu laikotarpiu buvo įvertinta vidaus kontrolė, atlikdami praėjusių metų vidaus audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo pažangos stebėjimo vidaus auditus ir audituojamose srityse atlikdami tikslinius, ribotos apimties vidaus auditus, pvz., lyginamąją panašaus profilio pavaldžių įstaigų analogiškų duomenų analizę, savivaldybių administracijos I ir II pusmečių administracinės naštos mažinimo priemonių plano įgyvendinimo vertinimą ir pan.

8. Savivaldybių CVAT veiklos kokybės užtikrinimas

Savivaldybių CVAT vadovai, siekdami užtikrinti vidaus audito kokybę, atliko:

- vidaus auditorių darbo priežiūrą;
- vidaus audito darbo dokumentų ir ataskaitų projektų peržiūrą;
- audituojamų subjektų vadovų ir atsakingų už audituotą sritį darbuotojų apklausą;
- vidaus audito tarnybos veiklos efektyvumo vertinimą.

Savivaldybių 27 CVAT, kuriose iš dviejų patvirtintų etatų yra užimtas tik vienas, vidaus audito kokybės užtikrinimo funkcija (vidaus auditorių darbo priežiūra, vidaus audito darbo dokumentų ir ataskaitų projektų peržiūra) nėra atliekama.

Atkreipiame savivaldybių administracijų direktorių dėmesį, kad pagal Įstatymo 13 straipsnio 1 punktą savivaldybių administracijų direktoriai „įsteigia vidaus audito tarnybą viešajame juridiniame asmenyje, kai ji turi būti steigama pagal šio įstatymo 9 straipsnį, ir užtikrina jos veikimą“, t. y., atsižvelgdami į 1 lentelėje pateiktus savivaldybių CVAT audituojamų subjektų skaičiaus ir faktiškai dirbančių asmenų skaičiaus analizės rezultatus, savivaldybių administracijų direktoriai turi priimti reikiamus sprendimus dėl tinkamo CVAT formavimo ir užtikrinti, kad iki kiekvienų metų kovo 1 dienos būtų parengta ir pateikta Finansų ministerijai ir kitiems Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytiems gavėjams metinė CVAT veiklos ataskaita.

Savivaldybių CVAT vidaus auditoriai, atlikę vidaus auditus, teikė audituojamo subjekto vadovams apklausos anketas audituojamo subjekto nuomonei apie vidaus audito atlikimą sužinoti. Apibendrinti audituojamų subjektų apklausos duomenys rodo, kad vidaus audito temos aktualios, pateiktos rekomendacijos reikšmingos, vidaus auditų metu bendraujama profesionaliai, konstruktyviai, laikomasi vidaus auditorių profesinio elgesio principų ir normų, jaučiamas

pasitikėjimas savivaldybių CVAT atliekama objektyvia vertinimo ir konsultavimo veikla. Išanalizavus konkrečiais atvejais nurodytas galimai svarbias ir rizikingas savivaldybių CVAT veiklos sritis, buvo gerinama vidaus audito atlikimo kokybė, tobulinamos bendradarbiavimo galimybės, efektyvinama CVAT veikla.

Vadovaudamiesi Finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės parengtu rekomendaciniu vidaus audito tarnybos veiklos efektyvumo vertinimo klausimynu, savivaldybių CVAT vadovai vidaus audito kokybei užtikrinti pagal poreikį atlieka CVAT veiklos kokybės ir efektyvumo (vidaus audito tarnybos veiklos, gebėjimų ir išteklių) vertinimus, siekdami nustatyti vidaus audito pažangą, vidaus audito tarnybos veiklos tobulinimo poreikį, vidaus audito tarnybos veiklos gerinimo priemones ir vidaus auditorių kvalifikacijos tobulinimo kryptis.

Finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės specialistai 2020 metais atliko Raseinių rajono, Klaipėdos rajono ir Plungės rajono savivaldybių administracijų CVAT veiklos vertinimus bei pradėjo Jonavos rajono savivaldybės administracijos CVAT veiklos vertinimą, kurio ataskaita pateikta 2021 metais. Atlikę šiuos vertinimus jie pateikė vertinimo ataskaitas su išvadomis apie savivaldybių CVAT veiklos atitiktį Įstatymo ir kitų vidaus audito reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams ir CVAT veiklos efektyvumą, taip pat nurodė vertintų CVAT gerosios praktikos pavyzdžius:

1. Atlikus vidaus auditą, rekomendacijos teikiamos ne tik audituojamam subjektui, bet ir savivaldybės administracijos padaliniui, atsakingam už atitinkamą audituojamo subjekto veiklos sritį. Šių rekomendacijų įgyvendinimas (atitinkamų bendrų tvarkų nustatymas, taisyklių, aprašų parengimas ir kt.) turi teigiamą įtaką ne tik audituojamo subjekto, bet ir kitų savivaldybės įstaigų veiklos tobulinimui.

2. Vidaus audito metu vertinamas ir savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas, audituojamam subjektui teikiami pastebėjimai ir rekomendacijos, jei kontrolierių pateiktos rekomendacijos neįgyvendintos.

3. CVAT vadovo ir vidaus auditorių aktyvi komunikacija su atsakingais už audituojamą sritį darbuotojais vidaus audito procedūrų atlikimo metu. Atliekant vidaus auditą taikoma Pavyzdinės vidaus audito metodikos 77.2 papunktyje numatyta galimybė – supažindinti atsakingus už audituojamą sritį darbuotojus su nustatytais ir apibendrintais faktais, kartu su vidaus audito tarnybos vadovu organizuojamuose susitikimuose aptarti nustatytų trūkumų ir neatitikimų šalinimo galimybes, kol bus užbaigtos vidaus audito procedūros. Šios aktyvios komunikacijos rezultatas – iki vidaus audito ataskaitos projekto (toliau – Projektas) rengimo su atsakingais už audituojamą sritį darbuotojais aptarti nustatyti trūkumai ir neatitikimai, suteikta galimybė ištaisyti nustatytus neatitikimus vidaus audito metu, projekto derinimo metu aptartos galimos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo priemonės bei terminai.